

สมศ. รับนโยบาย รมว.ศธ. กางโรดแมป - โชว์ความพร้อมประเมินระยะ 5 ปี วางเป้าปี 67 กว่า 4,000 แห่ง ย้ำแนวทางติดตามผล และยกระดับการประเมินเพื่อการพัฒนาอย่างแท้จริง

นำเสนอเมื่อ : 6 เม.ย. 2567

กรุงเทพฯ 5 เมษายน 2567 - สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) โชว์ความพร้อมการประกันคุณภาพภายนอกที่จะเริ่มขึ้นในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2567 โดยเป็นไปตามนโยบายของ พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ที่มุ่งเน้นการประเมินกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล โรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนที่ต้องได้รับการช่วยเหลือเร่งด่วน โดยมีสถานศึกษารวม 4,220 แห่ง ทั้งนี้ ตั้งเป้าว่าโรงเรียนจะนำผลการประเมินภายนอกไปปรับใช้เพื่อพัฒนาและยกระดับให้มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังมุ่งนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้อย่างครอบคลุมกระบวนการประเมิน

ดร.นันทา หงวนตัด รักษาการผู้อำนวยการ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) กล่าวว่า สำหรับแนวทางการประกันคุณภาพภายนอก ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สมศ. ยังคงให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายนอกเพื่อการพัฒนาและยกระดับคุณภาพ (Quality Improvement) โดยใช้รูปแบบการประเมินที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทและเป้าหมายของสถานศึกษา เป็นการประเมินที่เน้นสะท้อนภาพความเป็นจริง พร้อมให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ไม่ได้ประเมินเพื่อตัดสินผลว่าผ่านหรือไม่ผ่าน ซึ่ง สมศ. มั่นใจว่ากรอบแนวทางการประเมินในรอบนี้จะสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา เนื่องจากได้ผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาทั่วประเทศ และผ่านการทดลองนำร่องในสถานศึกษาทุกสังกัดทุกประเภทเรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้ยัง เน้นลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประกันคุณภาพภายนอกที่สอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายใน มีการตรวจเยี่ยมสถานศึกษาแบบ Hybrid และลดจำนวนวันในการประเมินตามบริบทของสถานศึกษา โดยใช้เวลาไม่เกิน 3 วัน อีกทั้งยังมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สนับสนุนการประเมินตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการประเมินภายนอกจาก Paper based เป็น IT based เช่น ใช้ระบบ AQA Platform สนับสนุนการประเมิน พร้อมระบบจัดเก็บรายงานประเมินตนเอง (e-SAR) ที่เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของหน่วยงานต้นสังกัด

นอกจากนี้ สมศ. ยังเพิ่มเติมประเด็นด้านการประเมินที่เกี่ยวข้องกับความเสียหาย ความปลอดภัยรวมถึง Child Protection ในสถานศึกษามากขึ้น อาทิ การดูแลความเสี่ยงด้านต่างๆ ในโรงเรียนที่อาจเกิดขึ้นทั้งอาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อม การดูแลผู้เรียนในเรื่องของการถูกรังแกและถูกคุกคาม รวมทั้งการดูแลเรื่องอาหาร โภชนาการ โรคระบาด ตลอดจนความปลอดภัยจากภัยต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในสถานศึกษาที่กำลังเป็นปัญหาของสังคมในปัจจุบัน

“สำหรับการประกันคุณภาพภายนอกในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีสถานศึกษาเข้ารับการประกันคุณภาพภายนอกทั่วประเทศกว่า 4,220 แห่ง โดยเน้นสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล โรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนที่ต้องได้รับการช่วยเหลือเร่งด่วน ตามนโยบายที่พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ให้ไว้กับ สมศ. เร่งดำเนินการประกันคุณภาพภายนอก รวมถึงสถานศึกษาที่ครบรอบการประเมินคุณภาพภายนอก 5 ปี ซึ่งขณะนี้ สมศ. ได้แจ้งไปยังหน่วยงานต้นสังกัดให้จัดส่งรายชื่อโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล โรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนที่ต้องได้รับการช่วยเหลือเร่งด่วน ที่พร้อมเข้ารับการประกันคุณภาพภายนอก มาให้ สมศ. ภายใน 30 เมษายน 2567 นี้”

นอกจากนี้

การประเมินคุณภาพภายนอกยังมีเป้าหมายที่จะช่วยสะท้อนสภาพที่เป็นจริงของสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาและช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างตรงจุด และหากสถานศึกษาใดมีประเด็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน สมศ. จะเข้าไปประเมินเพื่อติดตามอีกครั้งในระยะเวลา 6 เดือน - 1 ปี เพื่อกระตุ้นให้สถานศึกษาเร่งปรับปรุงและทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรม

ทั้งนี้ สมศ. ยังให้ความสำคัญกับประเด็นด้านคุณภาพผู้เรียน โดยเบื้องต้นได้มีการประชุมหารือร่วมกับผู้แทนหน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ สพฐ. สช. อปท. กทม. สอศ. สกร. สป.อว. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของ ได้แก่ สทศ. เพื่อการปรับวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกตามคุณภาพของผู้เรียน โดยจะใช้หลักการพิจารณาเชิงระบบเพื่อนำมาใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างผลการประเมินคุณภาพภายนอกตามคุณภาพของผู้เรียนกับผลการทดสอบระดับชาติ และพัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลทรัพยากรการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อนำมาใช้วิเคราะห์หาปัจจัยเชิงสาเหตุ (ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอนของครู และด้านทรัพยากรการจัดการศึกษา) ที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน เพื่อนำไปวิเคราะห์และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการยกระดับคุณภาพการศึกษาเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและกระทรวงศึกษาธิการ หลังจากการประเมินคุณภาพภายนอกเสร็จสิ้นต่อไป

ดร.นันทา กล่าวเสริมว่า ก่อนการประเมิน สมศ. ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกให้กับสถานศึกษาที่จะเข้ารับการประเมิน หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานกำกับการประเมินคุณภาพภายนอกและผู้ประเมินภายนอก ทั้งในรูปแบบ ONSITE และรูปแบบ ONLINE (FACEBOOK LIVE) นับตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2566 เป็นต้นมา

“สมศ. ยึดหลักการประเมินแบบกัลยาณมิตร ซึ่งไม่ได้หมายความว่าสถานศึกษาว่าอย่างไร ผู้ประเมินภายนอกก็ว่าอย่างนั้น แต่บทบาทกัลยาณมิตรคือ การแนะนำสิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาสถานศึกษาโดยตรงไปตรงมา สะท้อนความเป็นจริง เพื่อให้สถานศึกษาได้รับทราบปัญหาและแนวทางการแก้ไขอย่างเหมาะสม ซึ่ง สมศ. มุ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสถานศึกษาจะให้ข้อมูลที่แท้จริงกับผู้ประเมินภายนอก เพื่อให้ผู้ประเมินภายนอกสามารถให้ข้อเสนอแนะที่ถูกต้อง ตรงตามบริบทของสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยให้สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้ในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาได้อย่างแท้จริง อีกทั้ง สมศ. ขอเน้นย้ำว่า ในการลงพื้นที่ดูงานเยี่ยมสถานศึกษาของผู้ประเมินภายนอกซึ่งจะเริ่มในเดือนมิถุนายน 2567 เป็นต้นไปนั้น สถานศึกษาไม่ต้องจัดการต้อนรับใดๆ ทั้งสิ้น เพื่อไม่เป็นการสร้างภาระและก่อให้เกิดความสิ้นเปลือง ซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ถูกต้อง รวดเร็ว ประโยชน์ ประหยัด” ดร.นันทา กล่าวทิ้งท้าย